

NİLÜFER BELEDİYESİ SÖZLÜ TARİH VE ARAŞTIRMA PROJESİ



NİLÜFER'İN HİKAYESİ



NİLÜFER
BELEDİYESİ
BURSA

İÇİNDEKİLER

Sunuş	11
Önsöz	12
Giriş	16

AKÇALAR

Ulusal Mücadele ve İşgal Yılları	26
Akçalar'ın Yanı Başındaki 8 bin 500 Yıllık Tarih	27
Günlük Yaşam ve Üretim	27
Odunculuk ve Balıkçılık	28
Sosyal ve Kültürel Yaşam	28
Çocuk Oyunları ve Eğitim Hayatı	28
Evlenme ve Düğün Gelenekleri	30
Mutfak Kültürü	34
Hıdrellez Günü Kutlaması	36
Hacı ve Asker Uğurlamaları; Doğum ve Cenazede Dayanışma Ruhu	37
Kentsel Değişim ve Beklentiler	38

ALAADDİNBEY

Köyün Kuruluşu	41
Köy Efsaneleri : Kuruluş Hikayeleri	42
Günlük Yaşam ve Üretim	43
Kozacılık	44
Sosyal ve Kültürel Yaşam	45
Çocuk Oyunları ve Okul Yaşamı	45
Evlilik Gelenekleri ve Düğünler	47
Hıdrellez Günü, Bayram Kutlamaları ve Kandiller	49
Kentsel Değişim ve Beklentiler	50

ATLAS

Ulusal Mücadele ve İşgal Yılları	54
Günlük Yaşam ve Üretim	54
Tarım ve Hayvancılıktaki Değişim	58
Çilek Üretimi	59
Sosyal ve Kültürel Yaşam	60
Okul Yaşamı ve Çocuk Oyunları	60
Düğünler	62
Mutfak Kültürü	63
Hıdrellez Günü, Bayram Kutlamaları ve Kandiller	65
Doğum ve Cenazede Dayanışma Ruhu	66
Değişen Yaşam ve Beklentiler	66

AYVAKÖY

Köy Efsaneleri, Kuruluş Hikayeleri	70
Milli Mücadele ve İşgal Yılları	71
Ayvaköy'ün Doğal Zenginliği: Ayvaini Mağarası	71
Günlük Yaşam ve Üretim	72
Sosyal ve Kültürel Yaşam	73
Çocuk Oyunları ve Okul Yaşamı	73
Mutfak Kültürü	74
Evlilik Gelenekleri ve Düğünler	74
Hıdrellez Günü, Bayram Kutlamaları	76
Hacı ve Asker Uğurlamaları; Doğum ve Cenazede Dayanışma Ruhu	76
Değişim ve Beklentiler	77

BEŞEVLER

Kuruluş Hikayesi ve Nüfus Yapısı	80
Milli Mücadele ve İşgal Yılları	81
Destansı Türk Kadını : Karafatma (Fatma Seher Erden)	82
Günlük Yaşam ve Üretim	82
Sosyal ve Kültürel Yaşam	85
Çocuk Oyunları ve Okul Yaşamı	85
Düğünler, Hıdrellez Günü Kutlaması ve Bayramlar	87
Hacı ve Asker Uğurlamaları : Doğum ve Cenazede Dayanışma Ruhu	87
Kentsel Değişim ve Beklentiler	88

ÇALI

Kuruluş Hikayeleri, Köy Efsaneleri	92
Milli Mücadele ve Yunan İşgali	93
Günlük Yaşam ve Üretim	95
İpekböcekçiliği	98
Sosyal ve Kültürel Yaşam	99
Çocuk Oyunları	99
Düğün Gelenekleri	100
Mutfak Kültürü	103
Hıdrellez Günü	103
Halk Hekimliği	104
Nilüfer'in Er Meydanı	105
Çalı ve Yöresinde Fırla Dede Sevgisi	105
Bayram Kutlamaları ve Kandil Gelenekleri	106

1933 Yılında Çalı' da Bir Köy Tiyatrosu.....	107
Türkiye'nin İlk Köy Filmi, Aysel –Bataklı Damın Kızı	108
“Sinemacılık Yapalım”	109
Çalı'da Bektaşi İzleri	109
Yıkılan Tarih.....	110
Çalı'nın Hayır Suyu, Gözlüklü Çeşmesi.....	110
Kentsel Değişim ve Değişen Yaşamlar	110

DAĞYENİCE

Kuruluş Hikayeleri, Fırta Dede Efsanesi	114
Milli Mücadele ve İşgal Yılları	114
Günlük Yaşam ve Üretim	115
Kozacılık	117
Sosyal ve Kültürel Yaşam	118
Evlenme ve Düğün Gelenekleri	118
Mutfak Kültürü	119
Bayram ve Hıdrellez Günü Gelenekleri	120
Atçılık Kültürü	120
Değişen Yaşam ve Beklentiler	121
Değişimin Göstergesi, Dağyenice Köyü Kadınları Dayanışma Derneği	123

DEMİRCİ

Tarihçe ve Kuruluş Söylenceleri	126
Milli Mücadele ve İşgal Yılları	126
Demirci'nin Tarihi Mirası	126
Günlük Yaşam ve Üretim	127
Sosyal ve Kültürel Yaşam	129
Çocuk Oyunları	129
Düğün ve Evlilik Gelenekleri	130
Mutfak Kültürü	132
Oğlak Mayasından Yörük Peyniri	133
Bayramlar ve Hıdrellez Günü Gelenekleri	134
Ziyaretler ve Dayanışma Ruhu	134
Kentsel Değişim ve Beklentiler	136

FETHİYE

Tarihi Kimliği ve Kuruluş Hikayesi	140
Milli Mücadele ve İşgal Yılları	141
Günlük Yaşam ve Üretim	141
Antel Konserve Fabrikası	142
Fethiye'de “En Güzel Üzüm Yarışması” ve Bağcılık	144
1946 Yılında Hüsnü Ortaç'tan Fethiye Köyü İzlenimleri	145
Sosyal ve Kültürel Yaşam	147
Okul Yaşamı ve Çocuk Oyunları	147
Fethiye İçinden Mudanya Treni Geçen Hatıralar.....	147
Evlilik ve Düğün Gelenekleri.....	149
Bayram ve Hıdrellez Eğlenceleri.....	151
Halk Hekimliği.....	152
Fethiye'de Kentsel Gelişim ve Değişen Yaşamlar	152

GÖÇMEN KONUTLARI - BALKAN VE KURTULUŞ MAHALLELERİ

Göçmenler Kenti Bursa	156
Göç Öncesi Yaşam	156
Bulgaristan Hükümetinin Asimilasyon Politikası	159
Bulgaristan Türkleri İçin Karşı Mücadele ve Sürgün Yılları	162
Göç Yolunda	163
Yeni Yaşam: Anavatan'da Nilüfer Yılları	165
Kültürel ve Sosyal Yaşam, Göçmen Konutları'nda Balkan İzleri	169
Düğünler, Evlilik Gelenekleri	170
Mutfak Kültürü	170
Bayram, Nevruz ve Hıdrellez Gelenekleri	172
Giyim-Kuşam	174
Mahallenin Gülen Yüzü, Balkan Panayırı	174
Göçmen Konutları'nda Kentsel Değişim	174

GÖLYAZI

Köy Efsaneleri, Kuruluş Hikayeleri	179
Nailbey Adası	180
Ağlayan Çınar	181
Gölyazı' da Bizans ve Osmanlı Dönemleri	182
"Alemin Seyyahi"ndan Apolyont Notları	183
Evsaf-1 Hisar-1 Üstüvar Abelyond	183
Gölyazı'da işgal yılları, Mübadele ve Cumhuriyet Dönemi	184
Dost Düşman Olunca	184
Mübadele Sonrası Yeni Yaşam	186
Günlük Yaşam ve Ekonomik Faaliyetler	187
Gölün Emektarları Balıkçı Kadınlar	188
Çevre Sorunlarının Gölgesinde Süren Balıkçılık Faaliyetleri	190
İpekböcekçiliği	191
Gölyazı' da Sosyal ve Kültürel Yaşam	192
Evlenme-Düğün Gelenekleri	192
Mutfak Kültürü	195
Bayram Âdetleri, Kandiller ve Hıdrellez Kutlamaları	195
Asker Uğurlaması, Doğum ve Cenazede Dayanışma ve Ziyaret Kültürü	196
Kentsel Değişim ve Beklentiler	196

GÖRÜKLE

Yunan İşgali Yılları ve Mücadele Döneminde Görükle	200
Görüklelilerin Mübadele Öncesi Yaşamı	202
Göç Yolu; Görükle'de Yeni Hayat	203
Günlük Yaşam ve Üretim	208
İpekböcekçiliği ve Kozadan İplik Çekimi	210
Teknolojik Gelişim	212
Atatürk Sevgisi	213
Sosyal ve Kültürel Yaşam	214
Çocuk Oyunları ve Okul Yılları	214
Düğünler	216
Mutfak Kültürü	217
Bayramlar ve Hıdrellez Günü Kutlaması	218
Hacı ve Asker Uğurlama Geleneği	219

Şifalı Ayazma İnancı	220
Giyim-Kuşam	220
Mübadeleden Yıllar Sonra Gelişen Türk-Yunan İlişkileri	221
Üniversitenin Kuruluş Yılları ve Kentsel Değişim	223

GÜMÜŞTEPE (MİSİ)

Tarihçesi ve Kuruluş Efsaneleri	226
Günlük Yaşam ve Üretim	227
Bağcılık, Pekmez ve Şarap Üretimi	228
İpek Kozası Üretimi	231
Sosyal ve Kültürel Yaşam	232
Çocuk Oyunları-Okul Yılları	232
Düğün-Evlilik Gelenekleri	234
1940 Yılında Bir Nişan Töreni	236
Mutfak Kültürü; Mutfağın Baş Tacı: Pekmez	237
Doğum Gelenekleri	239
Kavacık Sultan Efsanesi	239
Kadın Seyyah Fatma Fahrünnisa Hanım'ın 1895 Yılına Ait Misi İzlenimleri	240
Değişim ve Beklentiler	241
Değişim Gücünü Gelenekselden Alan Misili Kadınlar	244

HASANAĞA

Köyün Kuruluşu, Kuruluş Söylenceleri	248
Hasan Ağa Kimdir?	249
Hasan Ağa Vakfıyesi Üzerine Kısa Bir Değerlendirme	250
Hasan Ağa Vakfıyesi'nin Örneği (1423 tarihli)	250
Osmanlı Dönemi Kayıtlarına Göre Hasanağa, Kite ve Cıvarı	251
Hasanağa Köyü'nün Çanakkale Şehitleri	251
Yunanistan İşgali Yıllarında Hasanağa	252
Günlük Yaşam ve Üretim	253
Hasanağa Hamamı	255
İpek Kozası Üretimi	255
Enginar Yetiştiriciliği	256
Osmanlı Dönemi'nde Anadolu'ya Gelen Seyyahların Hasanağa ile İlgili İzlenimleri ..	257
Sosyal ve Kültürel Yaşam	259
Çocuk Oyunları	259
Düğünler ve Evlilik Gelenekleri	259
Hıdrellez Gelenekleri	261
Mutfak Kültürü	261
İnanç Kültürü	262
Halk Hekimliği	262
Kentsel Değişim ve Beklentiler	262

İHSANİYE

Kuruluş Yılları, Kuruluş Söylenceleri	266
Milli Mücadele Dönemi ve İşgal Yılları	267
Günlük Yaşam ve Üretim	268
19.Yüzyıl'da Mudanya'dan Acemler'e	270
Bursa Halkevi Köycülük Komitesi Çalışmalarında İhsaniye	270
Üzüm Bayramı ve "En Güzel Üzüm Yarışması"	272
Sosyal ve Kültürel Yaşam: Halk Kültürü	273
Çocuk Oyunları ve Okul Yaşamı	273
Düğün ve Evlilik Gelenekleri	275

Hidrellez Kutlamaları	277
Halk Hekimliği	278
Rahvan At, Güreş Kültürü ve İhsaniyeli İhsan Gür	278
Kentsel Değişim ve Beklentiler	280

İRFANİYE (DANSARI)

Kuruluş Yılları ve İdari Yapı	283
Göçmenleri Kucaklayan Köy	284
Mübadele Yılları, Göç Hikayeleri	285
İşgal Yıllarında Yunan Askerlerinin “Mustafa’yı Yakaladık” Sevinci	287
“Laz Yusuf Benim Babamdı”	287
Günlük Yaşam ve Üretim	288
Cumhuriyet’in İlk Yıllarında İrfaniye’de Tarım ve Hayvancılık	290
Sosyal ve Kültürel Yaşam	292
Eğitim	292
Evlenme-Düğün Gelenekleri	292
Mutfak Kültürü	294
Hidrellez Günü ve Bayram Kutlamaları	295
Ziyaret ve Dayanışma Kültürü	296
Cumhuriyet’in İlk Yıllarında İrfaniye’de Sosyal ve Kültürel Yaşam	297
İrfaniye’de Değişim	298

KAYAPA

Kuruluş Efsaneleri	302
Kültürel ve Doğal Varlıklar	303
Ulusal Mücadele ve İşgal Yılları	303
Günlük Yaşam ve Üretim	304
Sosyal ve Kültürel Yaşam	307
Düğün-Evlilik Gelenekleri	307
Çocuk Oyunları, Okul Yaşamı	308
Mutfak Kültürü	310
İnanç Kültürü	311
Atçılık Tutkusu	312
Değişim ve Beklentiler	312

MİNARELİÇAVUŞ

Kuruluş Yılları	316
Günlük Yaşam ve Üretim	316
Mudanya Treni Hatıraları	318
Sosyal ve Kültürel Yaşam	320
Çocuk Oyunları ve Okul Yaşamı	320
Evlenme ve Düğün Gelenekleri	321
Bayram Kutlamaları	322
Kentsel Değişim ve Beklentiler	323

ODUNLUK

Kuruluş Yılları	326
Ulusal Mücadele ve İşgal Yılları	326
Günlük Yaşam ve Üretim	327
Sosyal ve Kültürel Yaşam	330
Düğün ve Evlilik Gelenekleri	331
Mutfak Kültürü	332
Kentsel Değişim ve Beklentiler	333

ÖZLÜCE (İNESİ)

Kuruluş Yılları	336
İşgal Yılları, Kurtuluş Savaşı ve Köyde Yaşananlar	336
Özlücelilerin Mübadele Öncesi Yaşamı	337
Göç Yolu: İnesi'de Yeni Hayat	338
Günlük Yaşam ve Üretim	341
Sosyal ve Kültürel Yaşam	343
Çocuk Oyunları	343
Düğün-Evlilik Gelenekleri	343
Mutfak Kültürü	346
Hidrellez Günü ve Bayram Gelenekleri	348
Ziyaret ve Dayanışma Kültürü	249
Halk Hekimliği	349
Mübadeleden Yıllar Sonra Gelişen Türk-Yunan İlişkileri	350
Bursa'nın Ayasofyası: Özlüce Kültürevi	351
Atatürk Sevgisi	351
Özlücede Değişim	352
Değişimin Simgesi: Kadınlar	353

ÜRÜNLÜ(KİTE)

Tarihçe	356
Köy Efsaneleri ve Sözlü Tarih Notları	358
İşgal Yılları	359
Günlük Yaşam ve Üretim	360
Kozacılık	362
Sosyal ve Kültürel Yaşam	263
Çocuk Oyunları, Okul Yılları	363
Düğün ve Evlilik Gelenekleri	365
Mutfak Kültürü	366
Hidrellez ve Bayram Gelenekleri	367
Değişim ve Beklentiler	369

NİLÜFER'İN KÜLTÜR ELÇİLERİ

375

NİLÜFER'İN BAŞKANLARI - BAŞKANLARIN NİLÜFER'İ

389

Ziya Güney Dönemi 1989 - 1994	390
Bursa'nın Batısında Yeni Bir Kent Doğuyor	391
Kendi İmkanlarını Yaratan Belediye	392
Güney'in Havaalanı Projesini Engelleme Mücadelesi	392
Faruk Baykal Dönemi 1994 -1999	393
Başbakan Yılmaz' ın Fonundan Belediyeye Bütçe Desteği	394
Baykal' ın Yarım Kalan Projeleri	395
Mustafa Bozbey Dönemi 1999 - 2004 / 2004 - 2009 / 2009 - 2014	396
İlklerin Belediyesi: Nilüfer	396
Eğitim, Bilim, Kültür ve Sanat Kenti: Nilüfer	396
Yerel Demokrasinin, Sivil Toplumun Güç Kazandığı Kent, Nilüfer:	397
Bozbey'in Kent Meydanları İdeali	398
Bozbey'e Göre Nilüfer'de Sanayileşme Sorunu	399
"Başarırsak Türkiye Başkalarır"	399

SÖZLÜ TARİH GÖRÜŞME DEŞİFRELERİ

401

KAYNAKÇA

543